

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A Hivatalban átvéve:
Egy évre 10 k.
Negyedévre 4 -
Helyben hához hordva:
Egy évre 20 kor.
Negyedévre 8 -
Videkre postán szállítva:
Egy évre 24 kor.
Negyedévre 9 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivétel a
őnnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és Adóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 8.
A szerkesztőség kéziratok, viták,
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a Hivatalhoz Intézendők.

XXI. évfolyam 130. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 június 11.

Höfer jelentése a galíciai offenzívánkról.

Budapest, június 10. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A Felső-Dnyeszter mentén és Dnyeszter és a Pruth között a harc tovább folyik. A Pflamer-Blanti hadsereg továbbra is tért nyer. Támadó oszlopai szakadatlan harcok közt Oberdynig és Horodenkától délre emelkedő magaslatokig nyomultak előre. A hadsereg galíciai területen harcoló része sikeres előnyomulásához most már Bukovinában is csatlakozott egy csoport, mely tegnap a Pruthon átkelve Koszmannától dél-nyugatra nagy orosz erőket visszavetett. Egyébként északon a helyzet változatlan.

Megtört olasz támadások.

Olasz hadszíntér.

Az isonzo-i harc vonalon az ellenségnek újabban Plava-Gradoskánál és Sagradénál megkísérelt átkelését visszavertük. A Flitsch vidékén és a Krnik gerincen a Plöcken szorosától keletre tovább harcolunk. A tiroli határ mentén is tovább tart a tüzérségi harc. A Tonalo területén az ellenség támadása megtört vitéz biztosító csapataink ellenállásán.

Kragulyevác bombázása.

Balkáni hadszíntér.

Egyik repülő rajunk tegnap reggel a kragujeváci arzenált és a pirotechnikai intézetet sikeresen bombázta. Megállapításunk szerint két helyen tűz támadt. Repülőink sértetlenül tértek vissza. Höfer.

A IV. sz. tengeralattjárónk hőstette.

Budapest, június 10. Hivatalosan jelentik: A IV. sz. tengeralattjáró, melynek parancsnoka Singule sorhajóhadnagy e hó 9-én d. e. San-Giovanni di Meanától nyugati irányban 30 mérföldnyire megtorpedózott és elsüllyesztett egy Liverpool típusu angol cirkálót, mely 6 torpedózó oltalma alatt haladt. Flottaparancsnokság. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A Dnyeszter felé nyomulunk.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Orosz-Lengyelországban, Przemysl mindkét oldalán és a Dnyeszter felső folyásánál viszonylagos nyugalom van. A Linsingen hadsereg offenzívája Pflanzler-Baltin egész hadseregére áterjedt. Ez az utóbbi most a Dnyeszter felé előnyomulóban van.

Lemberg veszedelme.

Páris, június 10. Az orosz hadszíntér francia haditudósítói előkészítik a közvéleményt Lemberg elestére. (M. T. I.)

A helyzet Romániában.

Bukarest, június 10. (Saját tud.) A konzervatív párt kettészakadása befejezett tény.

Lahováry, az ellenzék jelöltje proklamációt bocsátott ki.

Marghilonmau nyilatkozata holnap fog megjelenni.

Besszarábia kiürítése.

Bukarest, június 10. Az Univer-sul írja a következőket: Kisenevből érkezett szavahihető emberek közlik velünk, hogy az orosz kormány figyelmeztette a hatóságokat, hogy minden lehetőségre készen legyenek, még arra is, hogy Besszarábiából is eltávozzanak. A vagyonosabb lakosság előkészületeket tesz, hogy elköltözzék Besszarábiából.

Amerika jegyzéke Németországhoz.

Washington, június 10. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter ügynökség jelenti: Wilson elnök két óra hosszat tanácskozott a kabinet tagjaival a német birodalmi kormányhoz intézendő jegyzékről, s azután megengedte, hogy a sajtó számára ennyit közöljenek:

„A jegyzék készen és valószínűleg holnap fogják elküldeni.”

Az elnök tagadja, mintha tovább halogatták volna a választ, mint az ilyen nagyfontosságú jegyzéknél szokás. A német jegyzéket, amely a Gullflight gőzös elsüllyesztéséért kártérítést ígér, a Cushing gőzössel történt eset ügyében pedig további felvilágosításokat kér, az elnök nem tartja ki nem elégtőnek, azonban ennek a két kérdésnek semmi köze sincs ahhoz a főelvhez, amelyért az Egyesült-Államok sorompóba léptek, nevezetesen: hogy az amerikai polgárokat bármilyen nemzetiségű kereskedelmi hajón utazzanak is, rendeltetésük céljáig kell vinni, teljes életbiztonságban.

Bryan lemondó levele.

Budapest, június 10. (Saját tudósítónktól.) Washingtoni jelentés szerint Wilson elnökhöz intézett lemondó levelében Bryan államtitkár ezt mondja:

Kötelességérzetemmel összhangzásban és a legfeneköltebb indokok által vezéreltetve lemondok. Ön egy Németországhoz intézett jegyzéket készített elő, amelyhez nem járulhatok hozzá anélkül, hogy az állammal szemben tartozó kötelességemet meg ne sértsem. A tárgy oly jelentékeny és fontos, hogy a

kormányban megmaradásom ugyanoly igazságtalan volna annál, valamint az ügygyel szemben is, mely legközelebb áll szívemhez : a háboru elhárításához.

Bryan nem akart ultimátumot.

Berlin, június 10. Amsterdamból táviratozzák a Berliner Tageblattnak: Bryan ellenzett minden olyan szövegezést, a mely ugy tűnhetett volna fel, mintha az Unió ultimátumot intézne Németországhoz. Azt hangoztatta, hogy a jegyzéket a lehető legóvatosabban kell megfogalmazni, mert könnyen megeshetnék, hogy a diplomáciai viszony a német birodalom és az Egyesült-Államok között bizonyos időre megszakadna, ha nem sikerülne megegyezni. A Reuter-ügynökség arról értesül, hogy az amerikai jegyzék arra az álláspontra helyezkedik, hogy az amerikai utasok életbiztonságáról gondoskodni kell, még mielőtt a német tengeralattjáró naszádok egy hajót elsüllyesztenének.

Az Unió új külügyi államtitkárja.

Rotterdam, június 10. Lansing, Bryan államtitkár helyettese az amerikai alkotmány értelmében automatikusan előlépett az Egyesült-Államok külügyi államtitkárjává. Lansing már alá is írta azt a jegyzéket, amelyet az Egyesült-Államok Németországhoz intéznek. A jegyzéket rendkívül gondosan készítették el és valószínűleg ma adják át a washingtoni német nagykövetnek.

Hallgatnak az olaszok.

Budapest, június 10. (Saját tud.) A sajtóhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Az olaszok eddig semmiféle eredményt nem tudtak elérni s ezért nem tesznek közö semmiféle veszteség listát, bár a Kru magaslát lejtőit **százával borítják az olasz katonák elföfödeletlen holttesteit.**

A Citta di Ferrara legénységének sorsa.

Grác, június 10. (Saját tud.) Ma reggel ideérkezett a Citta di Ferrara léghajó elfogott két tisztje s négy főnyi legénysége, kiket azonnal ugyanazon vonattal Reichenbergbe vittek.

Harc a Dardanellákért.

Konstantinápoly, június 10. (A miniszterelnökségi sajtóosztálynak távirata.) A török főhadiszállás közli: A Dardanellai arcvonalon Ariburnu mellett a hó 7-ről 8-ára virradó éjjel az ellenségnek jobbszárnyunk ellen intézett két támadását könnyen visszavertük és az ellenségnek súlyos veszteséget okoztunk.

Tegnap a gyalogság és tüzérség szüneteket tartva gyengén tüzelt egymásra.

A többi hadszíntéren nem történt jelentős esemény.

Bulgár-török barátság.

Konstantinápoly, június 10. (Saját tudósítónktól) Kalosev és Tuffenrajev bolgár képviselők ideérkeztek. Ezek mindketten közel állanak Radoszlavov bolgár miniszterelnökhöz.

A képviselők kijelentették, hogy **Bulgária ki akarja építeni a bulgár-török barátságot.**

Bulgária végig megőrzi semlegességét.

Szófia, június 10. (Saját tud.) Az **ántánt követői együttes lépést tettek Radoszlavovnál, aki az antánt jegyzékére azonnal kijelentette, hogy Bulgária végig megőrzi semlegességét.**

A járványok pusztítása Nisben.

Szófia, június 10. Nisből érkezett utasok hírül hozzák, hogy ott a járványok megszüntek és már csak elvétve fordulnak elő tifuszesetek, de ezek is könnyebb lefolyásúak és rendszeresen nem halálos végűek. Eddigél egymagában Nisben 25.000 ember halt meg járványokban, ezek közül kétharmadrész volt a polgárság.

Az élelmezés kérdése és a drágaság.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartott ülésén még alig volt félöt óra, mikor a tárgysorozat végére értek, de egy póttárgy: *Weiszlovits Gyula* indítványa olyan vitát keltett, hogy 7 órára sem tudták befejezni, hanem a kérdés eldöntését mára hagyták.

Ezen éppen nem lehet csodálkozni, mert az általános drágaságról szólott a vita, amely kérdés most mindenkit a legközvetlenebbül érdekel. Az a hallatlan drágaság, amely az élelmiszereknél tapasztalható, nemcsak érdekes, de feltétlenül szükséges a megvitásra, hátha valami életrevaló dolgot lehetne találni a drágaság enyhítésére.

A közgyűlés lefolyása különben a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt. A törvényhatóság tagjai csekély számmal voltak jelen.

A polgármester havi jelentésében a közgazgatási adatokon kívül a következőkben jelenti be a Bunyitay-könyvtár megvételét a város részére:

Gróf Széchényi Miklós nagyváradi lat. szert. megyés püspök őnméltóságának városunk iránt érzett ragaszkodása és szeretetének igen szép jeléről van szerecsém megemlékezhetni. Ismeretes a közönség előtt az a körülmény, hogy néhai Bunyitay Vince, címzetes püspök, nagyváradi kanonok, élete utolsó éveiben nagy értékű könyvtárát Nagyvárad város nyilvános könyvtárának szánta; közbe jött a súlyos betegsége és halála azonban megakadályozta a nemes főpapot abban, hogy végrendeletét megfelelően módosítsa. Ez, de főként Nagyvárad város kulturális érdekeinek szemelött tartása indította gróf Széchényi Miklós püspök ur őnméltóságát arra, hogy e szép könyvtárt a hagyatéki értékesítésével járó szétszóródástól megmentse s azt az örökösök igényeit kielégítve megvásárolja. Az így megvásárolt könyvtárt őnméltósága Nagyvárad városának a város nyilvános könyvtára részére ajánlotta fel.

A kedves hír vétele után nyomban intézkedtem, hogy boldog emlékü Bunyitay Vince könyvtárát a város könyvtárosa vegye át s azt a városi nyilvános könyvtárba szállíttassa.

Kérem a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy gróf Széchényi Miklós püspök ur őnméltóságának eme nagyértékű s városunk kulturális érdekeire kétségtelenül nagy kihatással bíró, nemes ajándékáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazni s erről öt feliratilag értesíteni méltóztassék.

Őszinte részvétellel emlékezik meg a jelentés Nagy József volt városi napidijas elhunytáról, aki a harcúterén szerzett betegsége következtében a valóci katona-kórházban elhunyt. A törvényhatóság részvétét jegyzőkönyvében megörökíti s az elhunyt szüleikhez részvétiratot intéz.

Ugyancsak őszinte részvétellel jelenti be a polgármester *Ujfalussy Géza* posta igazgatósági főtanácsos, városi törvényhatósági bizottsági tag elhunytát s a kiváló férfiú érdemeit és emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökítette.

A polgármester indítványozta, hogy a megüresedett fogalmazói állás betöltését a jövő havi közgyűlésre tűzzék ki.

A jelentést elfogadták az abban foglalt indítványokkal.

Az iskolaszék megalakítása.

Ezután a községi iskolaszék tagjait választották meg, a polgármester előterjesztésére.

Az iskolaszék megválasztott tagjai a következők:

Adorján Ármin, Adorján Emil, Böszörményi Géza, Cser János, Edelmann Menyhért, Gábel Jakab, dr Grósz Menyhért, Harmathy Károly, Hegedüs Nándor, dr Hoványi Géza, dr Hoványi Gyula, Petry Gyula, Jungreis Ignác, dr Kovács S. János, Kelen Béla, Kepes L. Miklós, Komlóssy József, dr Konrad Márk, dr Löblé László, Lukács Ödön, dr Medvigy Gábor, dr Molnár Imre, Nagy Vilmos, dr Olasz Béla, dr Popper Akos, Rimler Károly, Schütz Albert, Schwarz Izidor, Stark Gyula, dr Stokker József, Szmetka L. Ödön, Tátray Sándor, dr Váradi Ödön, dr Várnai Ferenc.

Hivatalból tagok: Balogh Károly, Belezny Antalné, Csák Máté, Dietz Sándor, Farkas Etelka, Feliczides Lajos, Gencz János, Halász Gyula, Horváth Endre, Imrik S. Zoltán, dr Keeskeméti Lipót, dr Lestyán Endre, Materny Imre, dr Mayer László, Popescu Péter, Réz Mihály, Sulyok István, Szűcs Géza.

Csoport igazgatók: Özv. Bercziné H. Paula, Bitzó János, Katonáné T. Róza, Fekete Mátyás, Pál Ilona, Szabó Sándor, özv. Személy Kálmánné, Tóth Mariska, Vaday József, özv. Várszeghy Lajosné.

Az olasz hitszegés.

Az olasz hitszegés megbélyegzése tárgyában tapssal fogadták a tanácsnak *Lukács Ödön* főjegyző által készített szép javaslatát.

Hlatky Endre főispán elismerését fejezte ki a javaslat készítőjének, majd elítélő szavakban emlékezett meg az olaszok perfid eljárásáról, amely szerint 33 évig hű szövetségességét, 11 hónapi hősiesség védelem után orozva megtámadta. Hiszi, hogy fiaink, akik oly hősiesség magatartást tanúsítottak eddig, megvédik a haza szent földjét ezen újabb ellenséggel szemben is.

A nagyváradi Kereskedelmi és Ipar-kamara feliratánál, mely az újabb termés rekiválásának módosítását és a legitim kereskedelem igénybevételét kéri, elfogadták a tanács javaslatát.

A város kiskatonái.

A honvéd hadapródiskolánál megüresedett egy városi alapítványi helyre, a tanács javaslatával szemben, hosszú vita után első-sorban Gerencsér Tihamért, másodsorban Gombos Dezsőt és harmadsorban Stukly Bélát és Flaskay Miklóst ajánlják.

A Sztaroveszky gyermekórház 1914 évi zárszámadását és az 1916. évi költségvetését elfogadták.

A női kereskedelmi tanfolyam folytatóságos felállítását vita nélkül megegyezték. Az esküdtképes egyének névjegyzékét összeállító bizottságba dr. Hoványi Gyulát és Kelen Bélát választották be.

A drágaság ellen.

Ezután Weiszlovits Gyulának az élelmiszer drágaság megszüntetése tárgyában teendő intézkedésekre vonatkozó indítványa került tárgyalásra.

A tanács javasolta, hogy adják ki a tanácsnak a jövő közgyűlés elé teendő javaslat megtétele céljából.

Czeglédy Jeremiás szólott elsőnek a kérdéshez. Ott látja a hibát, hogy idegen kupecsek vásárolják össze a nagyváradai piacon a marhákat és sertéseket s megdrágítják a piacot. Csak az segítene, ha a miniszter az egész országra elrendelné a vágómarhák és sertések rekvirálását. Indítványozza, hogy ezt kérje a város a minisztertől.

Weiszlovits Gyula nemcsak a husnál, de minden élelmi cikknél látja az uzsorászkodást. A kormányának a mozgósításkor kellett volna megállapítani az élelmiszerek árát. Most már a rekvirálás hosszabb időt igényelne, de a gyomor nem vár s azonnal kell valamely hatásos intézkedést tenni. Részletesen foglalkozik beadott indítványával. A piaci szabályrendelet elévült, de legalább azt hajtsák végre. Rendszabályozzák meg a kofákat s teremtsenek rendet a piacon és szüntessék meg a gorombászkodást. Különítsék el a kofákat a termelőktől, hogy ne lehessen köztük kartell. Az elévült 10 óráig el kell tiltani. Ha a kijátszást meg nem akadályozzák, semmi intézkedés nem használ. Az utcákon, vámoknál ne vásárolhassanak. A falusi kupecsek visszaéléseit vázolja. A törvény keretében is megakadályozhatják a visszaéléseket a járlok szigorú kezelésével. Ajánlja indítványának elfogadását.

Balogh Döme helyesli a Weiszlovits indítványát s még indítványozza, hogy a szabályrendeletet a legnagyobb szigorral hajtsák végre.

Gábel Jakab nem helyesli, hogy egyszeri hallásra végleg elintézzék az indítványt. Az élelmezési bizottság által hozott határozatra a rendőrség megmozdult s ennek pár hétig volt is látszata, de azóta a rendőrség buzgalma ellankadt. A budapesti drágaság messze elmarad az itteni mellett. Hogy a dolog ennyire elfajult, hibás a hatóság és a rendőrség. Még a törvény rendelkezésén is tullehet menni, mikor sok ezer ember megélhetéséről van szó. De hibás a közönség egy része is, akiknek semmi sem drága. Ha a gazdagok sem vennének meg mindent drága áron is, lehetne segíteni a bajon. Indítványozza, hogy a Weiszlovits indítványát adják ki az élelmezési bizottságnak, azzal, hogy a még e hónapban tartandó rendkívüli közgyűlés elé tegyen javaslatot, addig pedig a rendőrség kísérje figyelemmel a piacot s a tulesigázott áremelést szigorúan büntesse.

Rimler Károly érti a felháborodást, de amit kívánnak mind benne van a tanács javaslatában. Állandóan foglalkozik a tanács a drágaság kérdésével. A főkapitány kijelentette, hogy amit a szabályrendelet megenged, azt szigorúan végrehajtja. Ez elég garancia. A rendőrség teljesíti kötelességét. Világháború van. Példákat hoz fel, hogy a falukon még rosszabb viszonyok vannak. Nem hajtának be vágójószágot. Ma 4 millió ember van hadban s mind húst eszik naponta, holott békés időben ennek csak negyedrésze napi hús fogyasztó. Ha a törvényt átlik, a hivatalos hatalommal való visszaélésért gyűl meg a bajuk. Az állatok rekvirálását már kérte a tanács ép úgy, mint az élelmiszerek árának megállapítására az engedélyt. A tanács minden lehetőt megtesz s arról jelent a közgyűlésnek.

Lukács Ödön a saját véleményét mondja

el. Ismerteti Weiszlovits indítványát s rámutat, hogy annak egyik másik pontja a törvénybe és szabályrendeletbe ütközik. Az élelmezésnél, a húst kivéve, az utóbbi időben nem változott s az árak nem emelkedtek. (Ellentmondások.) A hatósági intézkedésekre az őszszel és a télen lesz szükség. Ezután felsorolja, hogy mit tett eddig a hatóság az élelmezési viszonyok javítására s mely élelmiszereket szereztek be. A tanács foglalkozni akar a Weiszlovits indítványával, de időt kér, hogy tanulmányozhassák azt. Lelkiismeretbeli kötelességnek tartják, hogy sikeres dolgot végezzenek, ezt erre büszkének is lennének. A rendőri intézkedések magukban nem elégségesek. Tárgyalnak konzervus beszerzéséről is, szóval felakarnak készülni az őszre és télre.

Dr. Medvigy Gábor bár helyesli a Weiszlovits indítványának célzatát, a tanács javaslatát is elfogadhatónak tartja. Kivételes időben momentán kell intézkedni gyorsan. Örül, hogy Lukácsot megbízták az élelmezési ügyek vezetésével s megnyugvást talál abban, hogy a főjegyző energikus törekvéséről adott tanúságot s hogy tudja, miszerint az ő intézkedésétől várja a közönség a kérdés megoldását. Azt hitték, nem tavaszodnak ki nagy élelmezési bajok nélkül s látjuk, hogy nagyobb baj nem volt. Ha koplalni kellett volna, akkor is hátat adhatnánk, mert most első küzdő fiaink. Az elmúlt 11 hónap nagy gazdasági erőket mutatja. Az évenként megismétlődő termények azonban kivételre szolgált pl. az aprómarha s amit Bihar megyéből kivettek, elég volna Nagyváradnak, de az uzsora molochja elzárja a közönség elől. Nem osztja a főjegyző nézetét, hogy ezekre nézve nem lehet rendőrileg intézkedni. Vásártér és vásártartási jog a miénk, jogunk van, hogy a hatóság és a rendőrség megállapítsa, hogy csak az árulhat, aki a meghatározott áron adja terményeit. A városok kongresszusa arra való volna, hogy ilyen esetekben egyöntetű árat állapítsanak meg. Minél később intézkedünk, annál súlyosabb lesz a helyzet. A főjegyzőben bízik, aki már is sikerrel kísérletezett. Indítványozza, hogy most ne határozzanak, hanem várják be a főjegyző intézkedéseit, akit kér egyben, hogy a Weiszlovits indítványát an elmondottakat vegye figyelembe és használja fel.

Gábel Jakab újból ajánlja indítványának elfogadását.

Gerő Armin hivatkozik a vásári szabályrendeletre, a mely a kofákról intézkedik. A Weiszlovits indítványa a drágaság ügyét nem viszi előbbre. Ha rendőrileg lehetne, a tanács is megtenne mindent. A rendőrség a törvény keretein belül intézkedhet csak. Büntetnek is eleget, de erről a közönség nem tud. Az idegen ügynököket nem engedik az állatvásár tere. Ha Medvigy indítványát elfogadják, inkább érnek célt.

Még többen jelentkeztek szólásra, de elnöklő főispán a tárgyalás folytatását ma, pénteken délutánra tűzte ki.

Az interpellációkra került így a sor. Balogh Döme három indítványt terjesztett elő és pedig a kéményseprési szabályrendeletet sürgette, a liszt kiszolgáltatásnál rendszeresített pénzkezelés kérdését és egy régebbi interpellációját elevenítette fel. A közgyűlést ma, pénteken folytatják.

Közös minisztertanács az élelmezés dolgában.

Budapest, június 10. (Saját tud.)

A miniszterelnökségen miniszter tanács volt, melyen az idejű termés értékesítésével, továbbá a haderőnk és a polgárságnak élelmezésével össze függő fontos kérdésekkel foglalkoztak. A tanácskozáson elvi megállapodás jött létre. A közös és osztrák miniszterek este hazautaztak.

Milyen a gyomorbajosek lisztje.

Levél a főjegyzőhöz.

Csak a napokban emlékeztünk meg a folyékony kenyérről és már ismét beszéltem magáról a városi liszt. A legújabb dolog, mely hivatalos aktában is szerepel már, a gyomorbajosoknak adott 0. és liszt. Hogy milyen kenyér készül ebből a lisztből is, azt legjobban megláthatjuk fent a főjegyzői hivatalban, hova Osváth Lajos vármegyei főlevéltáros küldött fel egy minta darabot.

A főlevéltárnok két darab kenyeret küldött a főjegyzőnek. Mind a kettő valami kutyának sem való undorító valami. Lehetőséges, hogy nemcsak a liszt a hibás, hanem az élesztő. Bár mint is áll a dolog, a hatóság mulasztását jelenti, mert ha már a liszt rossz, legalább az élesztő legyen jó.

A főlevéltáros a következő levél kíséretében küldte fel a kenyér darabokat Lukács Ödön főjegyzőnek:

Igen tisztelt Főjegyző Ur!

Mint gyomorbajos, orvosi rendeletre kapok 0. és liszt utalványt. Az így beszerzett 0. és lisztből készült kenyérből küldök itt mutatót, valamint a családom részére sültöt hadilisztből készült barna kenyérből is. Mind kettő annyira ehetetlen, büzös, hogy a kutyánk sem eszi meg. Belseje — mig meg nem szárad, az elsőrendű csirizzel kiállja a versenyt, sőt megszégyeníti azt. A barna kenyérből 2 darabot, szárazat is, mellékelek, mert az azt mutatja, hogy vagy az élesztő vagy a liszt idegen anyagot tartalmaz, mutatják azt a kétaszerű fehér kiütések rajta. Igen kérem, méltóztassék úgy az élesztő, mint a liszt minőségét illetőleg ellenőriztetni.

Nagyvárad, 1915 június 10-én.

Teljes tisztelettel
Osváth Lajos
várm. főlevéltáros.

A hercegprimás a hadiársváért.

Az Országos Katholikus Szövetség, mint a magyarországi katolikus egyesületek középpontja a háború folytán árvaságra jutott gyermekek gondozása ügyében mozgalmat indított. Ebből kifolyólag Csernoch János dr. hercegprimás Zichy János grófhoz, mint az Országos Katholikus Szövetség elnökéhez a következő levelet intézte:

Nagyméltóságú Gróf, Elnök Ur!

A világháború következményeként az állam és a társadalom első feladatául mutatkozik, hogy a háborúban elesett és ott szerzett betegségekben, vagy a hadi farsadalmak folytán elhalt harcosok árváinak felneveléséről gondoskodjanak. Az Országos Katholikus Szövetség jelentéseiből örömmel állapítom meg, hogy ezen gondolattal a háború kitörése óta foglalkozik és hogy az igazgatótanács az 1915. március 26-án tartott ülésén egy bizottság küldését határozta el, amelynek hivatása, hogy az erre irányuló általános mozgalommal párhuzamosan és egyöntetűen a katolikus vallású árvák vallás-erkölcsi nevelését országosan szervezze. Egyelőre azonban csakis elömlő munkálatokról lehet szó, mert a tulajdonképezi cselekvés majd csak a kormány által megindítandó országos akció megkezdése után indulhat meg, amelybe a katolikus társadalom belekapcsolja a maga tevékenységét.

Most, amikor a bizottság az előkészítés

munkáját megkezdette, mielőtt azt széles alapokra kiterjeszti, szükségesnek tartom, hogy az Országos Katolikus Szövetségnek erről a nagyarányú tervéről megemlékezzem. Az Országos Katolikus Szövetség feladata az ilyen nagy mozgalmakat egységesen szervezni. A múltból merített tapasztalatok teljes meggyőzővással töltenek el, hogy társadalmi életünkben számára biztosított helyet nemcsak elfoglalja, hanem hivatását mindenkori legnagyobb sikerrel teljesíti is.

Az árak ügyének felkarolása a leg-szebb feladat, amelyre vállalkozhatunk, annak elősegítése a legszentebb kötelesség, amely a hazának minden fiát terheli. Az Országos Katolikus Szövetség nemes elhatározásával ezek átéréséről tett tanubizony-ságot, és biztos reménnyel várom, hogy mindnyájan egyének és egyesületek egyé válunk és együtt működünk a nagy erkölcsi cél eléréseért. Isten áldása kísérje munkáját, a melynek végrehajtásában pártfogásomra mindenkor számíthat.

Fogadja Nagyméltóságod őszinte tiszte-
letem nyilvánítását.

Esztergom, 1915 június hó 9.

Csernoch János, s. k.
bibornok, hercegprímás,
esztergomi érsek.

Gyermeknap kabaré.

A vasárnapi Gyermeknapon délután a Szigligety színházban válogatott műsorral nagy kabaré lesz, amelynek jövedelme felelő részben a Gyermekvédő Ligáé, másrészt pedig a hadban elesett nagyváradi katonák árvaíé lel. A kabaré d. u. fél 4 órakor kezdődik a rendes délutáni helyárok mellett.

Műsora a következő:

1. Nyitány. Előadja: A nagyváradi m. kir. honvédszenekar.
2. A Gránicon. Irta: Nadányi Zoltán. Személyek: Petőfi — Kun Béla; katoná — Halperth Jenő.
3. A fővárosi Testvériség dalárda hangversenye: 1. Fohász, Huber Károlytól; 2. Csendes a té, Pfeil-től.
4. Treszkát kitanítják. Tréfa I felv. Gábor Andortól. Személyek: A ház ura — Halperth Jenő; a ház asszonya — Benedek Jolán; a ház leendő cselédje Csete Rózsika.

Szünet:

5. Hangverseny-szám. Előadja: A m. kir. honvédszenekar.
6. Kuplé és tánc. Előadja: Schwartz Mancika.
7. Költemények. Előadja: Kun Béla.
8. Népdalok. Előadja: Benedek Jolán.
9. A fővárosi Testvériség dalárda hangversenye: 1. Dal a dalról, Pogatschnig Guidó-tól; 2. Gyermekálmom, Dománfy-tól.
10. A kórházban. Irta: Bihari József. Személyek: A katoná — Kun Béla; ápolónő — Csete Rózsika.

Szünet.

11. Hangverseny-szám. Előadja a m. kir. honvédszenekar.
12. Költemények. Előadja: Bihari Ákos.
13. A fővárosi Testvériség dalárda hangversenye: 1. Dunántúli nóták, Révy Géza; 2. Wacht am Rein, C. Wilhelm.
14. Holdkorosok. Bohózat I felvonás-ban. Személyek: Fenyő Géza festő — Kun Béla; Cibere Amadius írnök — Vank István; Kokas Titusz végrehajtó — Halperth Jenő; Pócak vendéglős — Gyorgyeszku Pál; Petykó tisztiszolga — Illésházy Mihály.

A műsört Horhay Elemér hirdető kon-
ferálja.

A zongora kíséretet Lobermayer Gyula
tanár látja el.

A galíciai háboru borzalmaiból.

Három napos katonák a fronton.

Most, hogy az orosz hadsereg roncsa utolsó napjait éli Galiciában, egyre jobban és tisztábban áll előttünk az orosz gőzhen-ger tehetetlensége. Amint nyomul előre a győztes hadsereg, úgy csucsosodik ki az orosz hadsereg rossz szervezete, hiányossága, de egyszersmint úgy tárulnak fel azok a borzalmak is, amelyek csakis egy ilyen kul-turátlan, barbár hordát jellemezhetnek.

Az örültek tömege Przemysl alatt.

Tegnap egy katonáorvos utazott Nagy-váradon keresztül. Részt vett Przemysl visz-szafoglalásában s igen érdekes dolgokat mon-dott el az orosz hadseregről. E szerint jelen-leg Tarnownál koncentrálják a muszkák minden erejüket, hogy ott talán valamit el tudjanak érni. Természetesen megfelelő erő fogadja majd őket. Azzal a hadsereggel, ami-vel most rendelkezik az orosz, nem lehet hábo-rut nyerni. A hadsereg eleje már rég megsem-misült. Ami a képzett katonaságból meg-maradt, azokat tisztokká léptetik elő. A közkatonaság ma nem más, mint egye-ruhába bujtatott embertömeg minden ka-tonai tudás nélkül. Ezt a tömeget Orosz-orzágból, mint a csordát hajtják fel és közvetlen a front mögött képzik ki. A leg-utóbbi ütközetekben már oda jutott az orosz hadsereg, hogy kénytelen volt a 3-4 nap óta kiképzés alatt lévő embereket tűzvo-nalba vinni. Ezeknek az embereknek ret-tenetes helyzetük van. Oriási tűzérési fö-lényünk nemesak ezeket a pár napos kato-nákat, de a régi harcdezt embereket is megrémíti. Mikor megszólalnak ágyúink és a lövedékek egész sorokat pusztítanak az oroszok között, a legnagyobb rémület tör ki rajtuk és fejvesztetten igyekeznek menekülni mindenki.

Przemysl alatt egy huszárhozam al-kalmával rettenetes látványuk voltunk szemtanúi. Mikor a huszárok földrengető:

— Hurrá! kiáltással rárohantak az orosz állásokra, ott több ezerre menő dühöngő tömeget találtak. A szerencsétlen emberek egymásra lövöldöztek, ugráltak, kaogtak, sirtak, mások a földre dobták magukat és tépték magukról a ruhát. Mikor nagy nehezen lefegyverezték őket, kiderült, hogy mindnyájan meg vannak örülve nehéz ágyúink észbontó hatása folytán.

Nálunk nem lehet koldulni.

Tegnap nagyon sok orosz fogoly időzött Nagyváradon. Többen közülük németül is beszéltek s így egyik másik szívesen ál-lott velünk szóba. Egy csapatban a fog-lyok a következő egybehangzó vallomást tették:

— Mi az igazat megvallva, igyekeztünk és még sokan igyekeznek épen és egészszé-gesen foglyul esni.

Oroszországban a falvakban nem szabad koldulni, mert ha valaki koldulni mer, a rendőség befogja és addig kinozza, míg el nem pusztul, de nincs legalább koldus. Ha tehát mi sántán, bénán kerülünk haza, a rendőség kancsukája ver agyon bennünket, miért ne adjuk meg magunkat épen. Külön-ben az egész orosz hadsereg el van kés-zülve rá, hogy le fognak verni bennün-ket, mert nincs kiképzett katonaságunk. Mi is 3 napig voltunk kiképzés alatt és csak a fegyver töltését tanultuk meg, ne-gyedik nap már tűzbe vitték bennünket. Mi, akik eddig még csak nem is hallottunk ágyudörgést, most egyszerre belekerültünk abba a rettenetes tűzbe, ahol több volt az ágyugolyó, mint a puszkagolyó. Valóban nem csoda, ha közülünk sokan megte-bolyultak.

A hős kozákok.

Van az orosz hadseregnek egy gyaláza-tos része és ez a kozák. Nem vitéz, de annál barbárabb. Ha szaladni kell, ő az első, ha védtelen nőket, gyermekeket kell leszurni, megbecsteleníteni, akkor is ő az első. Egy huszár őrmester, aki a bukovinai csatákból jött Nagyváradra, elmondta, hogy Bukovina egy kis községében egy román anya az ut-cán ment, karján csecsemőjével. Kozákok jöttek vele szembe. Az anya letért az utról és mégis, mikor a kozák banditák közelébe értek, egy közülök elébe ugrott és kardjával a gyermeket leszurta. A vadállat ezután a hőstett után kacagva ment társaihoz. És ezt meg a hasonló, le nem írható kegyetlensé-geket mind tudják a mi katonáink. Nem is kimélik a kozák életet. A kozák fél is a ma-gyar katonáktól és ha arra kerül a sor, esze-vesztett futásban keres menedéket. Az utóbbi időben nehezebb is elfogni a kozákat, mint ezeltől volt. Ma már legtöbb esetben csellel lehet fogni a rablókat. Ugyanílyenek a cser-keszek is. Ez a fegyvernem örök szégyene lesz az orosz armádiának, mely különben magában véve, ha képzetlen emberekből áll is, általában véve nem kegyetlen.

A vak katonáért.

A harctéren levő katonák adománya.

A világháboru legszerencsétlenebb ál-dozatai, a vak katonák érdekében a társada-lom minden rétege gyűjtést indított, s az országsszerte meginduló gyűjtés igen szép eredményeket hozott felszínre.

A Tiszántúl is felszegődött a gyűjtés szolgálatába s akciónk már eddig is fényes sikerrel járt. Ugy Nagyvárad, mint a vidék közönsége szép adományokat juttatott a meg-vakult hősök részére.

A tegnapi nap folyamán érdekes és megnyilvánulásában is megható adomány ér-kezett be a fenti célra szerkesztőségünkbe.

A 39. gyalogezred VII. munkásosztaga a harctérről 33 korona 30 fillért küldött meg-vakult bajtársainak felsegítésére.

A gyűjtőíven a következő adományok szerepelnek:

Dr Kreumayr Károly főhadnagy 10, Ba-logh Gyula őrmester 2, András István őr-mester 2, Kopis Sándor — 20, Guta János — 40, Kerekes Ferenc káplár 1, Szabó Sán-dor I. 1, Gál Lajos III. 1, Eszenyi Péter 1, Rácz Károly — 20, Pál János — 30, Oláh Mihály káplár — 40, Balogh Sándor — 50, Magyar Illés — 20, Pál András II. 1, Szász Lajos káplár 2, Biró László őrmester — 50, Molnár Ferenc 1, Kriszte Péter — 20, Oláh Gábor 1, Szabó János I. — 30, Marcin Sán-dor — 20, Koszta István — 20, K. Nagy La-jos 1, Gém György 1, Gém Konrád 1, Szabó János II. — 40, Papp János — 50, Kovács Sándor — 60, Gyalay István — 20, Fenyő Pál káplár 1, Róbert János 1 koronát. Ösz-szesen 33 korona 33 fillér.

Amint értesülünk, a katonák körében a gyűjtés érdekében dr Kreumayr Károly fő-hadnagy, századparancsnok működött közre, amelynek meg is volt a fényes eredménye.

A harctéren levő katonák valóban meg-indító módon járulnak hozzá ahhoz a nemes mozgalomhoz, amelynek érdekében az ország apraja-nagyja oly igazi hazafias buzgósággal száll sikra s a katonák példája csak erősíti bennünk azt a nemes intenciót, hogy min-den erőnkkel, utolsó fillérünkkel is segítsük azokat, akik a mi érdekünkben már meg-járták a háboru Golgotáját.

Ujfalussy Géza temetése.

Nagyvárad előkelő társadalmának őszinte részvéte meghatóan nyilvánult meg az oly váratlanul elhunyt Ujfalussy Géza posta főtanácsos végtisztességén.

A temetésen megjelentek a többek között Fráter Barna alispán, Rimler Károly polgármester, dr. Hoványi Géza orsz. képviselő, Harmathy Károly kuriai bíró, Németh István kir. pénzügyigazgató, Smetka L. Odön főgimnáziumi igazgató, dr. Molnár Imre ny. jogtanár, Tóth Imre ny. táblabíró, Ember Géza, Gálbory József, Bóhm Jenő táblabírók, Mayer Antal t. b. kanonok, Lukács Odön városi főjegyző, Baróthy Pál kir. ügyész, Maros Gábor pénzügyi tanácsos, Nyisztor Alajos ny. főszolgabíró, Hofbauer Pál vezérigazgató, dr. Medvigy Gábor, Kenedy József, Szaecsvay Ákos, dr. Imrik Gusztáv, dr. Schweiger Ede, Bószörményi Géza ügyvédek, dr. Sarkadi Lajos iparkapitány titkár, Fráter Kálmán, Kőszeghy József, Stark Gyula, Csapó huszárkapitány, Nizsalovszky Endre árvaszéki ülnök, Réz Mihály isk. felügyelő-igazgató, dr. Gerő Sándor, Láng József, továbbá a postaigazgatóság tisztika, a teljes számmal, Siket Traján főigazgatóval élükön, a debreceni, nyiregyházi, kisvárdai aradi, püspökladányi stb. postahivatalok főnökei; a posta altisztek diszben, valamint városunk előkelő hölgyei közül igen sokan.

A diszes ravatalon — mely égő gyertyáktól és délszaki növényektől volt körülvéve — szebbnél-szebb koszorúkkal teljesen elborítva, masszív érekeporsóban nyugodott az oly tragikus módon elhunyt derék férfiú.

A beszentelés után az impozáns gyászmenet a várad-olaszi plébánia templomhoz vonult, ahol gyászmise volt az elhunyt lelkiüdvéért. Ugy a temetési szertartásokat, mint a requiemet Imrik S. Zoltán t. b. kanonok végezte segédlettel.

A gyászmise után a koporsót a postalaltisztek vitték a négyes fogatu üveges gyászkocsizhoz s megindult az impozáns gyászmenet az olaszai temetőbe, ahol az elhunytat a családi sírhelyen örök nyugalomra helyezték.

A koporsóra helyezett szebbnél-szebb koszorúk szalagjainak feliratai a következők voltak:

Ákos és Elemér — szeretett öccsüknek. A jó barátunk utolsó üdvözlését — a Siket-család. Szerető bátyád és családja — Dezső, Gizella és Klára. Szeretettel őrizzuk emlékedet — János és Irénke. Felejthetetlen jó testvére — Ilma. Szeretett bátyámnak — Zoltán. Gézának — Irén szeretettel. Balla és Manó — a legjobb nagybátyának. Őszinte szeretet és tisztelettel — M. Nagyvárad I. számú tisztviselői — Kiváló tisztelete jeléül. A nagyvárad II. ik számú posta hivatal tisztikara — Fájdalomtelt szívvel vesz búcsút. A legjobb nagybácsinak — Ilonka. Felejthetetlen barátjának — Mészáros Károly. Felejthetetlen jó testvére — Jolán. A nagyvárad m. kir. posta- és távirada altisztek és szolgák — tiszteletük és kegyeletük jeléül. A Szatmárnémeti I. s. számú posta- és táv. személyzete — tisztelete jeléül. A mi jó Gézáknak — Marczell és családja. Imre szeretettel — a jó Gézának. A Nagyvárad Postai és Távirada műszaki felügyelőség tisztikara — utolsó üdvözlését. Szeretett igazgató helyettesének — mély részvéte jeléül a Nagyvárad Postai és Távirada igazgatósága. Irén, Lajos — Géza bácsinak. Sebők Sándor postamester — legmélyebb részvétellel.

A diszes temetést Veiszlovits Adolf és Fia első nagyváradai temetkezési vállalata a legnagyobb figyelemmel és nagy pontossággal rendezte.

A Patronázs-egyesület tagjaihoz.

Nyílt levél a Nagyvárad és Biharmegyei Patronage Egyesület összes tagjaihoz.

A Patronage Egyesületek Országos Szövetsége idei május hó 17-ről 66—1915. sz. a. intézett átiratával egyesületünket abból a célból kereste meg, hogy az Országos Gyermekevédő Liga részéről Nagyváradon idei június hó 12—13 án megtartandó Gyermekeknapon a Ligát hathatós támogatásban részesítsük.

Egyesületünk minden tagja bizonyára tudomással bír a Ligának a gyermekevédelem terén kifejtett tevékenységéről, valamint arról, hogy a Liga, már országos szervezeténél fogva is a társadalmi gyermekevédelem egyik legfontosabb tényezője, s mint ilyen már eddig is a gyermekevédelem terén elévülhetlen érdemeket szerzett.

Egyesületünk tagjai tudomással bírnak arról is, hogy a Liga a gyermekevédelem minden ágára kiterjedő és nagy anyagi áldozatot igénylő tevékenységének eszközeit főként a Gyermekeknapi jövedelméből meríti.

Tudva van mindnyájunk előtt az is, hogy nemzeti létünk fennállásáért vívott nagy harcok folytán, százakra, ezrekre megy azoknak a családoknak a száma, melyeknek gyermekei elárulva a romlás veszélyének kitéve a gyermekevédelem munkáját hatványozott mértékben igénylik.

A Liga e nagy időben főként ez árvák segélyezésére és megmentésére használja fel a Gyermekeknapi befolyó jövedelmét.

Egyesületünk, nemzeti védelmünk erősítése céljából már eddig is megszivlelendően teljesítette erejéhez képest nemzetmentő munkáját, s remélem, s h. szem, tudom, hogy a Gyermekeknapon is, nem lesz közöttünk egy sem, ki a Liga nagy napján az erkölcsi és anyagi támogatásból ki ne venné részét, hogy ezzel is dokumentáljuk, megnyugtassuk hadbavonult véreinket, testvéreinket, hogy minden gondolatunk feléjük száll, minden eselkedetünk az ő megnyugtatójukra van, hogy így igazságos ügyünk diadalra jutását elősegítsük.

Nagyvárad, 1915 június 1.

Tordai Molnár Géza,
elnök.

HIREK

* **Egy híres iparművész városunkban.** Mottl Román kiváló iparművész tegnap Nagyváradra érkezett. A híres művész dr. Popper Mór bankigazgatónál száll meg.

* **Magyar zászló Berlinben.** Berlin város vezetősége elrendelte, hogy a lakosság ezentúl a német és az osztrák zászlók mellé a magyar nemzetiszínű lobogót is tűzze ki. Mennyi elismerés és nobilis megértés, szövetséges társunknak mennyire sokatmondó és hódító közvetlensége és ragaszkodása van ebben a tettben, amely a mi állami különállásunk szimbólumát, magyarságunk diadalmas zálogát odahelyezi egy nemes gesztussal a német zászló mellé. Egy szív és egy lélek vagyunk a németekkel, de most ezen igazán elragadó tény által a németek még inkább öregbítették ezentúl való tiszteletünket és szeretetünket.

* **A hadikölcsön sikeréért.** Megirtuk tegnap, hogy Békéscsabán Csernus Mihály r. k. segédlelkész a hadikölcsön sikere érdekében igen élénk agitációt fejtett ki a katolikus hívek között, s az ő biztatására jegyzett kölcsön összege meghaladja

a 160,000 koronát. Mint értesülünk Csernus Mihály ivén 171,150 koronát jegyeztek a kath. hívek (számszerint 230-en), akik legnagyobbbrészt népszövetségi tagok.

* **Katonai kitüntetések.** A király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményteljes magatartásuk elismerésül ns. Thótt Gábor vezérkari alezredesnek a 20 ik honvéd gyaloghadosztály parancsnokságánál a vaskorona-rend hadiékítményes III-ik osztályát, Török Tivadar 20-ik honvéd gyalogezredbeli, 101-ik gyalogezredhez beosztott századosnak a katonai érdemkereszt hadiékítményes III-ik osztályát, Arnold Károly 7-ik huszárezredbeli katonai állatorvosnak és Békési Lajos dr. 37-ik gyalogezredbeli tartalékos főorvosnak a koronás aranyéremkeresztet a vitézségi érem szalagján, Bernard Artur 19-ik tábortüzérezredbeli kat. állatorvosnak az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján Freudfeld Zsigmond 101-ik gyalogezredbeli ezredorvosnak a koronás ezüstéremkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta, azonkívül megparancsolta, hogy az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért Czikker Ferenc 37-ik gyalogezredbeli, a 30 ik honvéd gyalogezredhez beosztott tart. hadnagynak és dr. Wirth Márton 7-ik huszárezredbeli tartalékos segédorvosnak a legfelsőbb elismerés tudtul adassék.

* **Az Uri nők Mária Kongregációja** ma reggel 8 órakor a Szent László templomban közös szent áldozást tart, amelyet a békéért ajánlanak fel.

* **Miért nem ehet a város közönsége fehér kenyeret?** A nagyvárad közlelmezési hivatalhoz Bubla és társa kereskedő cég beadványt intézett, amelyben elmondta, hogy hajlandó Abádszalókról (Szolnokmegye) tiszta fehér lisztből készített kenyeret beszerezni és a város közönsége részére árusítani. Arra kérte tehát a közlelmezési hivatal vezetőségét, hogy engedjék meg az Abádszalókról hozandó fehér kenyérnek a megállapított maximális áránál magasabb áron való eladását, amit a fehér kenyérnek magasabb áron való beszerzése teszi szükségessé. A közönség érdekeit ilyen kedvező módon elősegítő beadványt azzal utasította el a közlelmezési hivatal, hogy nem engedte a maximális áránál magasabb áron való eladását még pedig azért, mert ha a fehér kenyérnek ilyenképeni árusítása megkezdődik, nem fogjuk megvenni a város kukoricalisztjét. De ugyan miért is kellett annyi kukoricalisztet beszerezni, nem juthatott volna az abádszalóki tiszta fehér kenyér a vezetőség eszébe?

* **Plébánia-épület alapkövetétele.** Örömapja volt a békésmegyei gyopárhalomszentetonnai fiókegyháznak e hó 9-én. A hitközségi tagok régi vágyukat látták valóra válni a plébánia épület alapkövetétele ünnepélyes megszentelés kapcsán való letételével. Molnár János esperes plébános a hívek jelenlétében letett alapkövetétele megszentelése után a szinmagyar hívek figyelmét felhívta ama körülményre, hogy szívükben micsoda hálára vannak kötelezve gróf Széchenyi Miklós kegyelmes főpásztorunk iránt, akinek lelkeket szerető bőkezűségéből épül az utolsó fillérig a diszes lelkész lak. Örömkönyvek gyűltek a hívek szemébe s áldották a gondos főpásztort, aki e felette nehéz időben segít a 2000 lelket meghaladó fiókegyházon s atyai szeretettel küldi meg körükbe az isteni kegyelmet közvetítő lelkipásztort. A könnyekben megtört napsugár a reménység szívárványát adta, hogy Békésmegyében egy új plébánia kapja meg a lendületet a nagyvárad i. sz. megyés püspök ur atyai szívének melegétől.

*** Jézus Szent Szive ünnepe.** Jézus Szent Szivének ünnepe van ma, az Üdvözítő szeretetének és önfeláldozó kegyességének ünnepe. Az ünnep alkalmából a templomokban ünnepi nagy misék lesznek. A székesegyházban a szentmisét Grócz Béla nagyprépost mondja.

*** Áthelyezés.** A nagyvárad kir. ítélő tábla elnöke dr Révész József beregszászi kir. járásbírói joggyakornokot saját kérelmére a nagyvárad kir. törvényszékhez helyezte át.

*** Bachó István meghalt.** A budapesti honvédenekar egykori híres karmestere, dezséri Bachó István ma éjjel egy óraker Barcsay-utcai lakásában meghalt. Ötvenhét éves volt. A 90-es években városunkban működött mint a 37-ik ezred zenekarának karmestere s itt is rendkívüli népszerűsége tette szert. Innen került Budapestre az első honvédenekarhoz karmesternek, s itt is rendkívüli népszerűsége tette szert. Muzsikus volt minden ízében, egyszerű tudott népszerű és művészi lenni. Két év előtt otthagya Budapestet és az egyiptomi kedve udvarához szerződött. A mióta a háború kitörése után Egyiptomból hazajött, mindig betegeskedett, komplikált fülbaja vitte a sirba. Dr. Illyés Géza egyetemi tanár két hónap előtt trepanációt is végzett rajta, de a leggondosabb orvosi ápolás sem tudta az életnek megtartani. Állapota két nap előtt lett válságos.

*** A Gyermeknap védnöknői.** A folyó hó 12-én — szombaton — a város 40 pontján felállított Urnáknál való gyermeknap gyűjtés a polgármester által felkért követhető hölgyek védnöksége alatt történik: Bócz Gézané, Butyka Lajosné, dr Barna Arminné, Csulyok Béláné, dr Edelman Menyhértné, Elemény Ferencné, Fekete Ilonka, Fényes Maróné, Gerő Arminné, özv. Géher Antalné, özv. Grunwald Henrikné, Havas Mórné, Hegedűs Rezsóné, Hofbauer Pálné, Halász Zsigmondné, Huszár Bertalanné, Irce Illésné, dr Istvárfly Istvánné, Kazinczy Mariska, Korbély Józsefné, Koszta Istvánné, Kőszeghy Józsefné, Krammer Károlyné, Krausz Samuné, Laszky Arminné, Lukács Ödönné, dr Medvigy Ferencné, Mikeszka Lajosné, Németh Istvánné, Örley Györgyné, Perlesz Józsefné, Petry Gyulané, Popper Ákosné, dr Popoviciu Györgyné, Radó Samuné, Rechné B. Zsófia, Sas Edéné, Soós Jenőné, Schütz Albertné, dr Simonyi Ernőné, Szentlélek Kálmánné, Tabéry Arminné, Thury Endréné, Vass Jánosné, Zsdánszky Lászlóné.

*** Felvétel a felső kereskedelmi leányiskolába.** Az 1915/16-iki tanévre a felvétel folyó évi június hó 15-étől 20-ig fog megtörténni a felső kereskedelmi iskola helyiségében. Az alsó osztályba azok a leányok vétetnek fel, akik a középiskola, vagy a polgári iskola IV. osztályát minden tárgyból, kivéve a latin nyelvet, sikeresen elvégezték. A felvételnél át kell adni az iskolai bizonyítványt, az anyakönyvi kivonatot és az újraoltásról szóló bizonyítványt. Felvételnél befizetendő 20 korona beiródij, 12 korona tanári nyugdíjjarulé és a tandij megfelelő részlete. Nagyvárad, 1915 június hó 8. Az igazgatóság.

*** Új bányavasut.** Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a kereskedelmi miniszter engedélyt adott Reichl Henrik mérnöknek az általa létesített köszénbányához egy bányavasut építésére. A vasut közigazgatási bejárását tegnap tartották meg. A hivatalos eljárás végeztével a Félix-fürdőben bankett volt.

*** Helyreigazítás.** Szépséghiba csuszott be a Gyermeknap közölt programjába. A Gyermeknap rendező bizottsága ezúton értesíti a közönséget, hogy a programban tévesen templomi hangversenynek van jelezve a neol. izr. hitközség Kossuth utcai templomában vasárnap délutánra hirdettet ünnepi istentisztelet, amelyen a zenei rész mellett dr Kecskeméti Lipót főrabbi ur fog ez alkalommal a nap jelentőségét méltató rövid ünnepi beszédet tartani. Valamint tévedés folytán került a programba az is, hogy beiródij fog szedetni ez alkalommal. Tájékoztatásul tudatjuk, hogy mint más templomokban, ugy itt is az erre fölkerült hölgyek fogják a közönséget önkéntes adakozásra fölszólítani.

*** Tűz a Szacsvey-utcán.** Könyvnyer veszedelmessé válható tűz ütött ki Atyim Péter Szacsvey utcai házában, ahol a szalmával megtelt istálló kigyulladt. Szerencsére a tüzet a házbéliek hamar észrevették és a gyorsan megérkezett tűzoltók csakhamar elfojtották és meggátolták a tűz tovább terjedését. A tűz oka valószínűleg valamelyik cseléd vigyázatlansága volt, aki égő gyufát dobott el az istállóban.

*** Kiadó egy igen esinos modern utca kétszobás lakás fürdő szobával Lakatos-u. 6. sz. Értekezhetni Paksyék háztulajdonosok Kálvária-utca 23.**

x Mindennemű **molyirtó** szerek és **fertőtlenítő** cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

*** Nagyvárad és vidéki gyengélkedő katonasághoz küldök figyelmében, óvakodjanak a hamisított konyakoktól és boroktól. Ajánlok valódi konyakot, bort, likört, rumot, szilvóriumot, seprőt, boroviczkát. Egy nagy üveg valódi konyak 3 korona. Hárterre szállítok 35 dekás posta dobozokat és 5 kilós posta ládákat ingyen csomaglással. Valódi Suchard kakao 1/4 kiló 1.90 Szardínia nagy doboz 80 fillér. Szalámi, lipói turó, málnaszörp, cukorkák nagybani árak mellett. Ostsé, fillé, ruszlik és sóshering külön hal osztályban kaphatók. Vigyázat Aszódi 8-féle zamatu pörkölt kávéi izre és zamatra utánczhatatlan. Aszódi Kossuth-utca és Rákóczi-ut.**

*** Kiadó modern berendezésű butorozott szobák, valamint irodahelyiségek modern berendezéssel, hosszabb vagy rövidebb időre. Nagy-Sándor-u. 4.**

*** Forolín** biztos és gyors hatású háziser kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalanít! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

*** Kiadó a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki-u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.**

x **Négy szoba és előszobából álló lakás,** irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1-től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél. Szent János-utca 3. szám.

x **Kiadó lakások.** Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári tanácskarnál.

*** Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutásos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

CIPÓ
 újdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső
 Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

x **Szeplő-májfolt** ellen megbecsülhetetlen az **YPO** krém és szappan, mely eltünteti a ránczokat, mittessereket, bővrösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13-02.

x Egy nagy **raktárhelyiség** a Szacsvey utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbankrt-nál.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

*** Három szobás utcai lakások** a város központjában, I. és II. emeleten előnyös bér mellett kiadók, a Bihar megyei Takarékpénztárnál, Kossuth-utca 3. sz.

*** Okleveles tanító, a nagy szünidőre magántanítást vállal. Cim a kiadóban.**

x **Nem szöktem meg,** nem tüntem el, csak műhelyemet, raktáramat helyeztem Rákóczi-ut 7. sz. alá az udvarban félemeletré. Igen kérem t. vevőimet továbbra is szíveskedjenek felkeresni, rendeléseikkel, Simon Gyula hangszerkészítő. Az összes hangszerek eladása és javítása, nagy választék háborus lemez újdonságokban.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

TANÜGY

Felvétel a kereskedelmi fiúiskolába. Az 1915/16-iki tanévre a felvétel f. é. június hó 15-étől 20-ig fog megtörténni a felső kereskedelmi iskola helyiségében. Az alsó osztályba azok a fiúk vétetnek fel, akik a középiskola, vagy a polgári iskola IV. osztályát minden tárgyból, kivéve a latin nyelvet, sikeresen elvégezték. A felvételnél át kell adni az iskolai bizonyítványt, az anyakönyvi kivonatot és az újraoltásról szóló bizonyítványt. Felvételnél befizetendő 20 korona beiródij, 12 korona tanári nyugdíjjarulé és a tandij megfelelő részlete. Nagyvárad, 1915. június 8. Az igazgatóság.

Iskolai értesítés. A nagyvárad egy éves női kereskedelmi szaktanfolyam igazgatósága ezúton értesíti az érdeklődőket, hogy ez évben kivételesen f. hó 15-étől kezdve vesz fel jelentkezéseket. A 14 évet betöltött 4 polgári osztályt végzett növendékek jelentkezhetnek. Tandij egész évre 100 K, beiratási-dij 4 K. Bemutatandó iskolai bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat

és újraoltási bizonyítvány. Jelentkezni lehet az igazgató lakásán Szaniszló utca 30. sz. alatt.

Legujabb táviratok.

A németek jelentése.

Berlin, június 10. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszintér.

Louckes és Neuville mellett a harcok tartanak Somkestől észak nyugatra a franciáknak minden támadási kísérletét csirájában elfojtottuk. Somkestől nyugatra a cucosgyai környékén a franciák kis előnyöket szereztek.

Neuville-től északra lévő állásaink ellen intézett ellenséges támadások összeomlottak. A Neuville-től délre folyó árok harcokban fölényben maradtunk. Hobuteruettől délkeletre egy ellenséges előretörés megghiusult. A legutóbbi harcok folyamán itt mintegy 200 franciát elfogtunk. Campagneban Sousin tájékán és Hurlusutól északra sikeres robbantások után több ellenséges árok birtokába jutottunk. Egyidejűleg Lonvenuntól északra 200 méternyi szélességben rohammal elfoglaltuk. A francia állásokat és az éjjeli ellentámadásokkal szemben megtartottuk.

Egy géppuska és 4 aknavető maradt a kezünkben. A Bois de Pretré nyugati részében legelől levő állásunknak egy darabja az ellenség birtokába jutott.

Keleti hadszintér.

Savletől délnyugatra az oroszok tegnap előnyomulásunkkal szemben élénk ellentámadást fejtettek ki. Csak keveset haladtunk előre. Az utolsó 2 nap zsákmánya itt 2250 fogoly és 2 géppuska. Bekerítési mozdulatunk ellen a Dubissától keletre az ellenség északkeleti irányból erősítéseket vetett harcba. E fenyegető mozdulat elől szárnyunkat a petigóloroginie vonalába vontuk vissza, anélkül, hogy az ellenség ezt megzavarta volna.

A Neuville-től délre támadásaink és az ellenség üldözése közben június 6. óta 3020 oroszot fogtunk el, továbbá 2 zászlót, 12 géppuskát, sok tábori konyhát és járművet zsákmányoltunk.

Délkeleti hadszintér.

Pzemyslától keletre a helyzet változatlan.

Nikolajov—Prohatin (Lemberg-től délre és délkeletre) vidékéről új orosz erők nyomultak előre délfelé. A támadásokat Linsingen tábornok hadseregének részei a Litinyat (Drohobicsól északkeletre) a Dnyeszter szakaszon összekötő vonalon Pzmanovónál hártották el. Staniszlautól keletre és Halicsnál az üldöző harcok még folynak. (Miniszterelnöki sajtóosztály.)

Repülőink bombát vetettek Velencére.

Lugano, jun. 10. Reggel négykor Velence felett két osztrák-magyar repülőgép megjelent. Az összes védőállomásokból heves ágyuzással fogadták. Az olaszok szerint egyik visszarepült, másik pedig 12 bom-

bát ledobott s aztán üldözötve elszállt.

Galicia kiürítése.

Budapest, június 10 (Saját tudósítónktól.) Párisi lapok szerint Galicia teljes kiürítése várható. — A hangulat nagyon pesszimiztikus.

Nikolajevics nagyherceg lemondása.

Hága, június 10. (A sajtóbizottság jóváhagyásával.) A hágai diplomáciai körökhöz Pétervárról érkezett hírek szerint Nikolajevics nagyherceg egészségi okokból lemond állásáról.

Leégett lóversenypálya.

Budapest, június 10. (Saját tud.) Bécsből jelentik. A kottlingbrunni lóversenypálya leégett. Elpusztult a nagy tribün és az udvari páholy is. A tűz átesapott a községre is és több házat elhamvasztott.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KÁROLY.

MÁSOLAT: Cs. és kir. katonai parancsnokság. M. A. 14608 szám. Városi Tanácsnak Nagyvárad. A katonai parancsnokság megkeresi, hogy az alábbi rendeletet az összes lakosságnak a legszorgosabb mihezértés végett kihirdetni sziveskedjék. A külügyministerium értesítése szerint Németország elrendelte az osztrák-német határon átutazók utleveleinek szigorított ellenőrzését. Ezentul mindenki a német birodalom területére való belépéskor személyére szóló utlevéllel köteles magát igazolni. Az utlevél tartalmazza az illető személyleírását, legujabb keleti fényképet és a fényképre irt sajátkezű név-aláírását végül hatósági igazolását annak, hogy a fényképen ábrázolt egyén az utlevél tulajdonosával azonos és az aláírást sajátkezűleg eszközölte. A fénykép az utlevélre ragasztandó s oly módon látandó el a hivatali bélyegzővel, hogy annak fele a fényképre, másik fele az utlevél papirosára essék. Az említett hatósági igazolásnak az illetékes katonai hatóság által kell kiállítva lennie. Ezen felül az utlevél egy német követségi vagy konzulatusi képviselő által látamozandó.

Ezen határozmányok 1915. évi január 1. lépnek életbe és érvényesek azon katonai személyekre is, kik magánminőségben utaznak Németországba. Az illető okmány a tulajdonosnak sajátkezű az illetékes parancsnokság által hitelesített aláírásával látandó el. Minden olyan személyt, kinek ily szabályszerű utlevele nincs, a tovább utazástól kíméletlenül eltiltatnak. Az ellenőrzés által a vonatokat késleltetni nem szabad. Azon utasok, kiknek elintézése a vonat előírt tartózkodási ideje alatt meg nem történhetett visszamaradnak és utjokat a legközelebbi vonattal folytathatják. Közlendő a lakossággal, hogy az utlevél hivatalos igazolása végett a legközelebbi állomás, katonai állomás vagy honvédállomás parancsnokságához mint illetékes katonai hatósághoz kell fordulnia. Katona személyeknek és családjuknak a katonai parancsnokság állítja ki a szükséges igazolványt. Kiadatik a katonai parancsnokság körletében az összes alispáni hivataloknak, városi tanácsnokoknak és a verseczi határrendőrkapitányságnak.

Hivatalos másolat hitelül.
Nagy várad, 1915. június 5.

Darabant
irodavezető.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától
11367/915 szám.

Hirdetmény

a halászati tilalom tárgyában.

Tudomásomra jutott, hogy egyesek az 1888. évi XIX. tc. 18-ik §-ában és a halászati társulatok üzemterveiben felsorolt halfajokra nézve megállapított halászati tilalmi időszakot mindenféle ürügy alatt — mint pl. az élelmiszerhiány, kórházak részére szánt szeretetadományok, stb. — nem tartják be; azért figyelmeztetem a város közönségét, hogy a fent jelzett halászati tilalomra vonatkozó törvényekhez és szabályokhoz szigorúan alkalmazkodjék, egyben közlöm, hogy az 1888. évi XIX. tc. 18. §-ában a következő halfajokra állapított meg a tilalmi időszak:

Április 1-től július 15-ig: Ponty, (potyka pozsár.)

Március 1-től április 30-ig: Lepényhal.

Szeptember 15-től január 31-ig: Lazac, pisztráng.

Március 1-től május 31-ig: Galóca.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy a fent jelzett törvényben megállapított halászati tilalmi időszakot pontosan tartsa be, mert a visszaéléseket a köztenyésztes érdekeinek megóvása céljából szigorúan ellenőriztetni és minden adott esetben büntetni fogom.

Nagyvárad, 1915. május 29.

Rendőrfőkapitány.

ad. 3411—1915. b. h. szám.

Felhívás.

A monarchiával hadi állapotban levő államok között lépett Olaszország is, és így hazánkban tartózkodó olasz állampolgárok összeírása a m. kir. belügyminiszter ur 17346/1915. B. M. eln. számú körrendeletével elrendeltetett. Ennélfogva felhívom városunkban tartózkodó olasz állampolgárokat, hogy összeírásuk végett a rendőri bejelentő hivatalnál délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig legkésőbb június hó 5-ig a rendelkezésükre álló összes okmányaikkal együtt feltétlenül jelentkezzenek.

Az olasz állampolgár, aki e hirdetményi idézésre nem jelentkezik, az 1881. évi XXI. t.-cz. 13. § a alapján elővezetése lesz eirendelve és a körülményekhez képest ellene az eljárást a külföldiek ittlakásáról szóló 1903. évi V. t.-cz. alapján is meg fog indíttatni. Figyelmeztetésül közlöm, hogy az idézett t.-c-be ütköző kibágások az esetek különbözőségéhez képest 200 koronáig, illetve 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, ha pedig az adatok szolgáltatására kötelezett valótlan adatokat mond be, 1 hónapig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Nagyvárad, 1915. június 1-én.

Molnár
bej. hiv. vezetője.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.

16077—1915 szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi honvédelmi miniszter urnak 124831/20 b. 1915 számú rendelete értelmében közhírré teszem, hogy nevezett miniszter ur a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi LXVIII. t. cz. 24. és 27. §-ai alapján a következőket rendelte el:

1. §. A malátagyáraknak és sörgyáraknak a m. kir. ministerium M. E. 1692/1915 számú rendelete értelmében bejelentendő 1915. évi május hó 23-iki maláta készleteiből egy ötöd részt ezennel hadicélokra igénybevetteknek jelentem ki. Az igénybe vett készleteket akár megtörtént bejelentésük, akár nem, a birtokos 1915. évi május hó 23-tól kezdve el nem idegenítheti és fel nem dolgozhatja és azokkal más módon sem rendelkezhetik.

2. §. A birtokos az igénybevett készleteket a katonai igazgatás részére való tényleges átvételük időpontjáig megőrizni köteles.

Az igénybevett készletek, amennyiben szakértői megállapítás szerint hadicélokra alkalmasak, a katonai igazgatás által: métermázsánsként 90 korona térítés ellenében átfognak vétetni.

Ez az ár megáiban foglalja egy azokat a költségeket, a melyek az árunak elszállítása időpontjáig annak raktározásából és kezeléséből származnak, valamint a rakodó álmóshoz való szállítás költségeit is.

3. §. Az igénybevett, de a szakértői megvizsgálás alkalmával hadicélokra alkalmasnak nem talált készletért a birtokosnak, a bejelentés napjától addig az időpontig, amelyben a készlet szabad rendelkezésére bocsáttatik, minden napra jár térítés a mely a megállapítandó becsérték évi 9% ának alapul vételével számítandó ki,

4. §. Ha a készletet 1915. évi augusztus hó 15-ig végleg át nem veszik, a birtokos a készlettel szabadon rendelkezhetik.

Ebben az esetben a birtokosnak erre az időre a 3. §-ban meghatározott térítés jár.

5. §. Aki az igénybevett készletet, vagy annak egy részét a jelen rendelet ellenére elidegeníti vagy feldolgozza, vagy pedig azal a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik, — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914. L. t.-c. 17. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint a rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavon országokban a kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

6. §. E rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Nagyvárad, 1915. május hó 27.

Eleméry Ferencz

katonai ügyosztály tanácsnok.

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésére ráfizetés nélkül házhöz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
16736—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. királyi honvédelmi miniszter ur 6377—915 eln. számú körrendelete elrendelte, hogy a város területén tartózkodó 1897. évben, továbbá 1871—1865. években született acél (vas) hergerelő, kalapácskezelő, furós és kupolkemence kezelő, vas (fém) esztergályos, lakatos, (géplakatos), szerszámkészítő, kovács, maró, vas- vagy fémtörő és mintázó, műszerész, praecisions műszerész, olomforrasztó, bádogos, asztalos, ács, nyerges vagy szíjgyártó, timár, cipész vagy csizmadia, szabó jelenleg szénbányákban nem dolgozó (munka nélküli) kőszénbánya munkás (vajár, csillés vagy egyéb speciális kőszénbánya munkás) foglalkozású, hadicélú munkákra még eddig igénybe nem vett népfölkelésre kötelezett egyének tekintet nélkül arra, hogy katonailag ki vannak-e képezve (annak idején szolgáltak-e) vagy sem — azonnal névszerint összeírassanak.

Ennek folytán felbivom a Nagyvárad város területén tartózkodó s a fent említett foglalkozású összes 1897. évben, valamint 1871—1865. évben született népfölkelésre

kötelezett egyéneket, hogy folyó évi június hó 7-ik napjától (Hétfőtől) június hó 20-ik napjáig (Vasárnapig) bezárólag a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városháza II. e. 32. számú szoba) a hivatalos órák alatt a törvényes következmények terhe alatt okvetlenül jelentkezzenek.

Ezen összeírásra jelentkezni tartoznak a Nagyvárad város területén tartózkodó említett foglalkozású azon egyének, akik akár mint szolgálatkötelesek, akár mint A) alosztályú népfelkelők — bármely születési évfolyamba tartoznak is a felülvizsgálatnál „népfölkelési szolgálatra fegyver nélkül alkalmas” vagy „népfölkelési fegyveres szolgálatra nem alkalmas”-nak osztályozottak és ezen osztályozás alapján a nem tényleges viszonyba (polgári viszonyokba) a mozgósítás óta visszahelyeztetettek.

Figyelmeztetem a jelentkezésre kötelezteteket, hogy az 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében azon népfölkelésre kötelezett, aki a behívásnak nem engedelmeskedik, egy hónaptól két évig terjedhető börtönnel büntetetik.

Nagyvárad, 1915. június hó 2.

Eleméry Ferenc

katonai ügyosztály tanácsnok.

Ö csász. és Apost. kir. Felségének

legfelsőbb felhatalmazása folytán.

A közös katonai

jóteknő célokra szánt

31. csász. kir. államsorsjáték.

Ez a sorsjáték 21.146 készpénz-nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A huzás 1915 július 15-én nyilvánosan fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a jóteknőcélu sorsjátékok osztályánál, III. k. Vordere Zollamtsstrasse 5. sz. a., továbbá a lóttógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirad-hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatként ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. államsorsjátékok vezérigazgatóságától.
(Jóteknőcélu sorsjátékok osztálya).